

Προληπτική φροντίδα στη νεογνική ηλικία

 γένεσις

ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

* Η Γένεσις ενημερώνει τους νέους γονείς για το πρωτοποριακό πρόγραμμα προληπτικών ελέγχων που γίνονται στα νεογνά της Κλινικής μας.

* Οι προληπτικοί έλεγχοι αφορούν την κλινική εξέταση της ακοής, της όρασης και των ισχύων των νεογνών, καθώς και τον προληπτικό εργαστηριακό έλεγχο 45 μεταβολικών νοσημάτων, μεταξύ των οποίων η Ινκυστική Νόσος.

* Σκοπός των παραπάνω προληπτικών ελέγχων είναι να διαγνώσουμε έγκαιρα τυχόν συγγενείς (εκ γενετής) ανωμαλίες, οι οποίες συνήθως δεν παρουσιάζουν συμπτώματα στη νεογνική ηλικία, αλλά μπορούν να προκαλέσουν σοβαρό προβλήματα στη συνέχεια. Η έγκαιρη διάγνωση δίνει τη δυνατότητα για άμεση αντιμετώπιση και έναρξη της θεραπευτικής αγωγής, συμβάλλοντας στον περιορισμό των δυνητικά επικίνδυνων επιπλοκών.

* Οι συγγενείς ανωμαλίες που ανιχνεύονται από τα προγράμματα προληπτικών ελέγχων παρουσιάζονται σε πολύ μικρό ποσοστό, όχι όμως αμελητέα, ιδιαίτερα για το επίπεδο των ιατρικών υπηρεσιών που επιδιώκει να προσφέρει η Γένεσις.

* Τα αποτελέσματα των κλινικών εξετάσεων σημειώνονται στο βιβλιάριο υγείας του παιδιού και οι γονείς ενημερώνονται μόνο σε περίπτωση παθολογικών ευρημάτων. Όσον αφορά στα αποτελέσματα του ελέγχου των μεταβολικών νοσημάτων, αυτά αποστέλλονται ταχυδρομικώς στη διεύθυνση επικοινωνίας που δώσατε κατά την εισαγωγή σας στην Κλινική.

* Ενημερωθείτε από το έντυπο αυτό για το πρόγραμμα των προληπτικών ελέγχων νεογνών της Γένεσις, που πραγματοποιούνται από εξειδικευμένο ιατρικό προσωπικό και εργαστήρια, με την επιστημονική επίβλεψη του Νεογνολογικού Τμήματος της Κλινικής και σύμφωνα με τις διεθνείς επιστημονικές εξελίξεις. Στη συνέχεια παρακαλούμε να συμπληρώσετε το έντυπο επιλογής των προληπτικών ελέγχων, το οποίο θα παραλάβει η Προϊσταμένη του ορόφου μετά την εγκατάσταση στο δωμάτιό σας.

* Για οποιαδήποτε απορία, ο Θεράπων Παιδίατρος - Νεογνολόγος είναι στη διάθεσή σας.

Έλεγχος Μεταβολικών Νοσημάτων

■ Τι είναι ο Προληπτικός Έλεγχος Μεταβολικών Νοσημάτων και γιατί είναι χρήσιμος;

Ο έλεγχος αυτός είναι μια εξέταση αίματος, η οποία στηρίζεται κυρίως στην τεχνολογία Tandem MS (φασματογραφία μάζας) και επιτρέπει την ταχύτατη ανίχνευση πολλών μεταβολικών νοσημάτων. Συμβάλλει στην έγκαιρη διάγνωση προσυμπτωματικών νεογνών και συνεπώς στη γρήγορη αντιμετώπιση και θεραπεία. Επιπλέον ανιχνεύει φορείς νοσημάτων, οι οποίοι δεν θα εκδηλώσουν ποτέ τη νόσο, αλλά μπορούν να τη μεταδώσουν στους απογόνους τους. Η αξία της παραπάνω πληροφόρησης είναι μεγάλη, καθώς από μόνο του το οικογενειακό ιστορικό δεν αποτελεί αξιόπιστο μέσο ελέγχου για την ανακάλυψη κληρονομικών παθήσεων.

■ Πώς και πότε γίνεται η λήψη του δείγματος;

Στην ηλικία των 2-3 ημερών, πριν την έξοδο από την Κλινική, λαμβάνουμε μερικές σταγόνες αίματος από τη φτέρνα του νεογνού σε ειδική κάρτα, την κάρτα Guthrie. Η λήψη γίνεται ταυτόχρονα με τη λήψη αίματος για τον καθιερωμένο έλεγχο 4 μεταβολικών νοσημάτων (φαιτυλκετονουρίας, συγγενούς υποθυρεοειδισμού, γαλακτοζαιμίας και ανεπάρκειας G6PD), που διενεργείται στα πλαίσια του αντίστοιχου εθνικού ανιχνευτικού προγράμματος. Σε πρόωρο νεογνό ο χρόνος της εξέτασης είναι ο ίδιος, καθώς σκοπός είναι να ελεγχθεί το νεογέννητο το συντομότερο δυνατόν.

■ Υπάρχει περίπτωση να χρειασθεί επανάληψη της εξέτασης;

Επανεξέταση χρειάζεται σπάνια. Στην περίπτωση που το δείγμα είναι ακατάλληλο ή το αποτέλεσμα είναι αμφίβολο, θα ειδοποιηθείτε το συντομότερο δυνατό για να γίνει νέα λήψη του δείγματος.

■ Τι νοσήματα ή ομάδες νοσημάτων ανιχνεύονται;

Το πρόγραμμα δύναται να ανιχνεύσει περισσότερα από 40 νοσήματα, όπως:

- * Διαταραχές αμινοξέων, οργανικές οξυουρίες, διαταραχές μεταβολισμού λιπαρών οξέων (β-οξείδωσης)
- * Ινοκυστική νόσος

Σε περίπτωση υποψίας, η οριστική διάγνωση πραγματοποιείται μετά από συμπληρωματικές ειδικές εξετάσεις.

■ Υπάρχει θεραπεία γι' αυτά τα νοσήματα;

Τα συγγενή νοσήματα που ελέγχονται αντιμετωπίζονται συμπτωματικά και η έγκαιρη διάγνωση θα επιτρέψει την καλύτερη δυνατή πορεία της νόσου, σε σχέση με τις εκάστοτε δυνατότητες της ιατρικής επιστήμης.

■ Πώς θα ενημερωθώ για τα αποτελέσματα;

Μία εβδομάδα μετά τη λήψη του δείγματος γίνεται ταχυδρομική αποστολή των αποτελεσμάτων από την επιστημονική ομάδα που διενεργεί τους ελέγχους σε συνεργασία με την Κλινική. Σε περίπτωση καθυστέρησης ή άλλοιου προβλήματος, σας παρακαλούμε να μας ειδοποιήσετε.

Έλεγχος Ακοής

■ Τι είναι ο έλεγχος ακοής των νεογνών;

Τα τελευταία χρόνια έχουμε στη διάθεση μας ανώδυνες και ασφαλείς μεθόδους, όπως οι ωτοακουστικές εκπομπές, για τον έλεγχο της ακοής των νεογνών. Η μέθοδος των ωτοακουστικών εκπομπών επιτρέπει τον έλεγχο της ακοής ήδη από τις πρώτες ημέρες μετά τη γέννηση. Σε πολλές προηγμένες χώρες, όπως στις ΗΠΑ, την Αγγλία και τη Γερμανία, εφαρμόζεται ο έλεγχος της ακοής των νεογνών, πριν την έξοδο τους από το μαϊευτήριο, από τις αρχές της δεκαετίας του '90.

■ Πώς γίνεται ο έλεγχος της ακοής;

Η μέθοδος η οποία εφαρμόζεται ονομάζεται «καταγραφή των ωτοακουστικών εκπομπών». Πρόκειται για μέθοδο ανώδυνη και σύντομη, εκτελούμενη με ειδικό εξοπλισμό από εξειδικευμένους ωτορινολαρυγγολόγους. Κατά τη διενέργεια της εξέτασης τοποθετείται πάνω στο αυτί του νεογνού ένα πολύ μικρό σωληνάκι με ενσωματωμένο ηχείο, το οποίο στέλνει ειδικά διαμορφωμένους ήχους στο εσωτερικό αυτί (κοχλία). Οι ήχοι προκαλούν διέγερση των κυττάρων του κοχλία, τα οποία παράγουν ένα ειδικό σήμα, το οποίο καταγράφεται και αναλύεται. Τα αποτελέσματα λαμβάνονται άμεσα.

■ Ποια είναι η σημασία των αποτελεσμάτων;

Το αποτέλεσμα της εξέτασης χαρακτηρίζεται είτε ως «φυσιολογική καταγραφή ωτοακουστικών εκπομπών» είτε ως «μη φυσιολογική καταγραφή ωτοακουστικών εκπομπών». Στην πρώτη περίπτωση η ακοή του νεογνού θεωρείται φυσιολογική. Στη δεύτερη περίπτωση υπάρχει ένδειξη για περαιτέρω έλεγχο της ακοής του παιδιού, οπότε ο ειδικός ωτορινολαρυγγολόγος της Κλινικής θα σας ενημερώσει για το χρόνο και τον τρόπο αντιμετώπισης.

■ Πρέπει ο έλεγχος της ακοής να γίνεται σε όλα τα νεογνά;

Η φυσιολογική ακοή από τους πρώτους μήνες της ζωής αποτελεί βασική προϋπόθεση για την κατανόηση της ομιλίας και της γλώσσας. Εάν ένα μωρό παρουσιάσει κάποια δυσκολία στην ακοή, τότε η φυσιολογική πορεία της γλωσσικής και ομιλητικής του ανάπτυξης διαταράσσεται σημαντικά, με επιπτώσεις όχι μόνο στην κοινωνικοποίηση του παιδιού, αλλά και στις σχολικές του επιδόσεις.

Οφθαλμολογικός Έλεγχος

■ Τι ελέγχεται κατά την εξέταση των ματιών στο νεογνό;

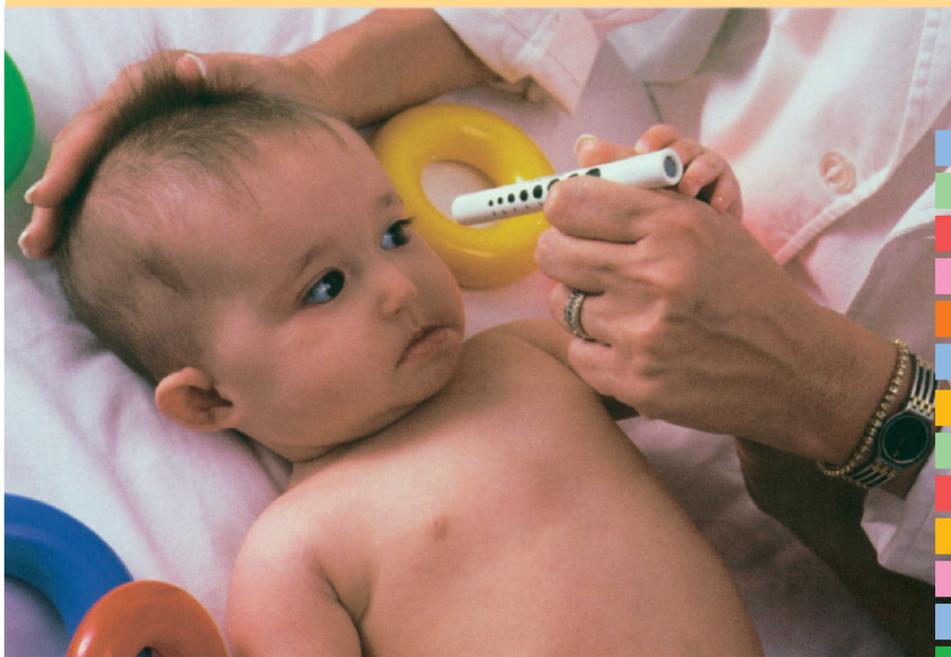
Ελέγχονται τυχόν ανατομικές ανωμαλίες του βοηθού, θολιρότητες των θλώντων μέσων (κερατοειδή και φακού) και ο βυθός του οφθαλμού. Κυρίως, όμως, με την εξέταση μπορούν να αποκλειστούν σοβαρές παθήσεις των οποίων η γρήγορη διάγνωση και θεραπεία είναι καθοριστική για τη διατήρηση της καλής όρασης του νεογνού. Ενδεικτικά μπορούν να διαπιστωθούν βλάβες όπως συγγενής καταρράκτης, παραμονή υπερπλαστικού υαλοειδούς, συγγενές γλαύκωμα κ.α.

■ Πώς γίνεται η εξέταση της όρασης;

Απαραίτητη προϋπόθεση για τον οφθαλμολογικό έλεγχο είναι η μυδρίαση. Αυτή γίνεται με ενστάλαξη κοηλιυρίου 30 λεπτά προ της εξέτασης. Η εξέταση γίνεται στο κουνάκι του νεογνού, από εξειδικευμένο οφθαλμίατρο και με ειδικό εξοπλισμό, είναι ανώδυνη και διαρκεί λίγα λεπτά της ώρας.

■ Μπορώ να ξέρω εάν το μωρό μου βλέπει;

Η όραση είναι μια αίσθηση που αναπτύσσεται μετά τη γέννηση και απαραίτητη προϋπόθεση για τη σωστή ανάπτυξή της είναι να διασφαλιστεί ότι το φως φτάνει μέχρι το οπίσθιο τμήμα του βολβού του ματιού. Αυτό που ελέγχεται είναι εάν υπάρχει κάποιος παράγοντας που εμποδίζει το φως να φτάσει μέχρι τον αμφιβληστροειδή χιτώνα. Με την εξέταση δεν μπορεί να διαγνωστεί πλήρως η λειτουργική κατάσταση του ματιού, καθώς αυτή εξαρτάται και από άλλους παράγοντες που μπορούν να τη διαταράξουν μετά τη γέννηση και κατά τη διάρκεια της ζωής του παιδιού, μέχρι την ωρίμανση του οπτικού συστήματος.

Υπερηχογραφικός Έλεγχος Ισχίων

■ Τι ελέγχεται με τον υπερηχογραφικό έλεγχο των ισχίων στα νεογνά;

Μια από τις συχνότερες ορθοπαιδικές παθήσεις που συναντούμε στα νεογνά, από την πρώτη στιγμή της γέννησής τους, είναι η αναπτυξιακή δυσπλασία του ισχίου, που μπορεί να είναι από απλή χαλαρότητα της άρθρωσης, έως σοβαρή παραμόρφωση, όπως όταν η κεφαλή του μηριαίου δεν έχει καμία επαφή με την κοτύλη και βρίσκεται σε θέση εξαρθρήματος.

■ Γιατί είναι σημαντική η πρόωμη διάγνωση της δυσπλασίας του ισχίου;

Η πρόωμη διάγνωση μιας παθολογικής κατάστασης του ισχίου έχει πολύ μεγάλη σημασία, τόσο για το είδος της θεραπείας που θα επιλεγεί, όσο και για την έκβαση της θεραπείας. Παραμελημένα περιστατικά συνήθως θα χρειαστούν χειρουργική θεραπεία, ενώ, αν η διάγνωση τεθεί έγκαιρα, η πάθηση μπορεί να αντιμετωπισθεί συντηρητικά με ειδικούς νάρθηκες.

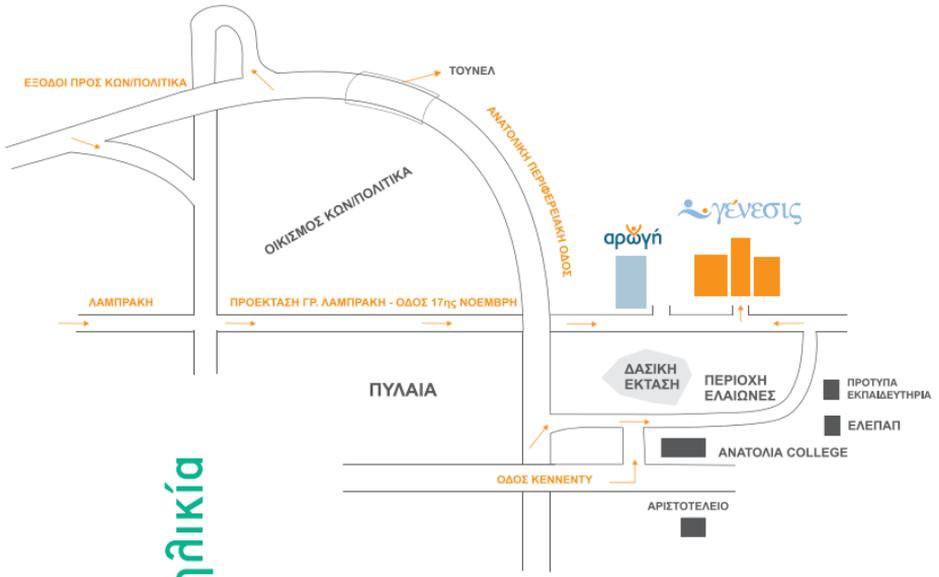
■ Ποια η διαγνωστική αξία του υπερήχου;

Ο υπερηχογραφικός έλεγχος των ισχίων έρχεται και συμπληρώνει τον κλινικό έλεγχο του Νεογνολόγου, σε ηλικίες κάτω των 6 μηνών, όπου ο ακτινολογικός έλεγχος παρουσιάζει σημαντικά μειονεκτήματα. Η εξέταση των ισχίων με τον υπέρηχο έχει υψηλή διαγνωστική αξιοπιστία, δεν επιβαρύνει με ακτινοβολία το νεογνό, μπορεί να γίνει από τις πρώτες ώρες μετά τον τοκετό και είναι σημαντικό βοήθημα στο διαγνωστικό έργο του ιατρού.

■ Σε ποια νεογνά γίνεται ο υπερηχογραφικός έλεγχος των ισχίων;

Το πρόγραμμα προληπτικού ελέγχου των ισχίων στη Γένεσις πραγματοποιείται στα νεογνά υψηλού κινδύνου για ύπαρξη τυχόν αναπτυξιακής δυσπλασίας του ισχίου. Εφαρμόζεται σε νεογνά που γεννήθηκαν με ισχιακή προβλή, σε όσα έχουν οικογενειακό ιστορικό συγγενούς εξάρθρηματος ισχίου ή μετά από αίτημα του θεράποντος.

Προληπτική φροντίδα στη νεογνική ηλικία

